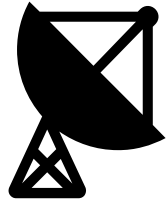

ТЦУ і Закон 466-IX

Рекомендації BEPS і не тільки

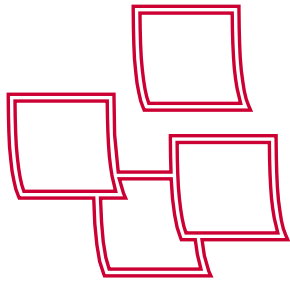
Іван Шинкаренко, партнер, кандидат
економічних наук

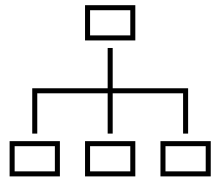
ТОП-3 зміни ТЦУ

---

1. Оновлені вимоги щодо звітності та документування операцій для міжнародних груп.
2. Конструктивні дивіденди.
3. Обґрунтування економічної доцільності в документації.

Звітність ТЦУ – НОВІ ВИМОГИ

На кого поширюються нові вимоги?

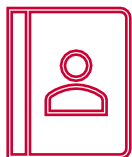
Резидент у складі «міжнародної групи»

Міжнародна група – дві або більше пов'язані особи-податкові резиденти різних країн

Ознака - підготовка консолідованої фінансової звітності обов'язкова або була б такою, якби акції (корпоративні права) котирувалися;

1

Повідомлення про участь у міжнародній групі – хто, коли, кому

Платники, що здійснювали контрольовані операції

До **1 жовтня** року, що настає за звітним

Державній податковій службі в електронній формі

②

Повідомлення про участь у міжнародній групі – про що?

Дані **материнської компанії** – адреса, резиденція, коди

Дані учасника групи, **уповноваженого на подання звіту** в розрізі країн

Дата закінчення **фінансового року** групи

Сукупний консолідований **дохід** за попередній фінансовий рік

1

Звіт у розрізі країн – критерії подання резидентом

Консолідований дохід групи за попередній рік > еквівалент **750 млн. євро**

Платник податків – материнська компанія / уповноважений на подання звіту АБО

Країна реєстрації материнської компанії не вимагає подання звіту, немає уповноваженої особи АБО

Не набув чинності порядок обміну звітами / є факти систематичного невиконання порядку країною реєстрації материнської компанії

2

Звіт у розрізі країн – зміст

В розрізі всіх юрисдикцій, де є учасники міжнародної групи або здійснюється діяльність за фінансовий рік:

- Країна резиденції
- Доходи з розбивкою на доходи від операцій з пов'язаними та непов'язаними особами
- Прибуток
- Сума сплаченого та нарахованого корпоративного податку
- Розмір статутного капіталу
- Нерозподілений прибуток
- Чисельність працівників
- балансова вартість матеріальних активів
- Основні види діяльності

3

Звіт у розрізі країн – кому, коли і для чого?

Державній податковій службі в електронній формі

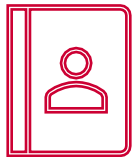
Протягом **12 місяців** після закінчення фін./календарного року

Оцінка ТЦУ ризиків під час моніторингу – не може бути самостійною підставою для коригування

1

Глобальна документація ТЦУ – хто, кому, коли?

Платник податків, що входить до складу міжнародної групи компаній з консолідованим доходом > еквівалента 50 млн. євро

Державній податковій службі в паперовій/електронній формі державною мовою

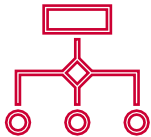

Протягом **90 к.д.** з дня отримання запиту

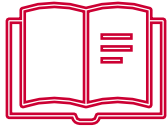
2

Глобальна документація ТЦУ – зміст

Організаційна структура групи

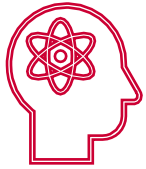

Загальний опис діяльності:

- фактори, що впливають на фін. результат
- ланцюги постачання та утворення вартості для 5 найбільших за показником виручки товарів (робіт, послуг), інших, що перевищують 5% виручки
- перелік та стислий опис суттєвих договорів між учасниками групи з надання/отримання послуг (робіт)
- стислий функціональний аналіз, відомості про реструктуризацію

3

Глобальна документація ТЦУ – зміст

Нематеріальні активи групи:

- стратегії розвитку
- перелік та опис НМА
- перелік суттєвих договорів щодо НМА
- опис політики ТЦУ щодо НМА
- опис суттєвих операцій з передачі НМА

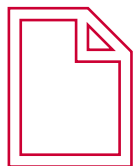
Опис фінансової діяльності:

- загальний опис фінансування групи;
- учасники групи, що здійснюють централізовану фінансову діяльність з зазначенням держави реєстрації
- загальний опис політики ТЦУ щодо фінансування

Глобальна документація ТЦУ – зміст

Консолідована фінансова звітність групи / за відсутності інша консолідована звітність

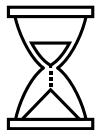

Перелік і стислий опис:

- односторонніх договорів про попереднє узгодження ціноутворення,
- податкових роз'яснень компетентних органів держав (територій), які застосовуються в угодах між учасниками міжнародної групи компаній і пов'язані з розподілом доходів між державами (територіями)

З якого року виникає обов'язок?

Повідомлення про
участь у
міжнародній групі
компаній

У 2021 за 2020

Майстер-файл

**щодо 2021
фінансового року**

Звіт у розрізі країн
міжнародної групи компаній

Щодо фін. року 2021 року
(але не раніше року,
укладення угоди про
автоматичний обмін
міждержавними звітами)

Відповідальність

Документ	Розмір штрафу (прожитковий мінімум для працездатної особи (ПМПО) на 01.01.2020 року)
Звіт про КО	300 розмірів ПМПО (630 600 грн)
Документація з ТЦУ	3 % суми КО, щодо яких не була подана документація, але не більше 200 розмірів ПМПО (420 400 грн)
Повідомлення про участь у групі	50 розмірів ПМПО(105 100 грн)
Майстер-файл групи	300 розмірів ПМПО (630 600 грн)
Звіт у розрізі країн	1000 розмірів ПМПО (2 102 000 грн)

Конструктивні дивіденди в сфері ТЦУ

З 01.01.2021 до дивідендів прирівнюватимуться

- Суми доходів на користь нерезидентів за цінні папери (корпоративні права) у КО понад суму, що відповідає принципу «витягнутої руки»
- Вартість товарів (робіт, послуг), придбаних у КО у нерезидентів, понад суму, що відповідає принципу «витягнутої руки»
- Сума заниження вартості товарів (робіт, послуг), які продаються нерезиденту у КО порівняно з сумою = принципу «витягнутої руки»

Що це означає?

Зі звітнього періоду 2021 сума коригування ТЦУ = дивіденди

Оновлений пп.141.4.2 ПКУ: з таких «дивідендів» резидент має утримати податок на доходи нерезидента **15% відсотків** (якщо інше не встановлено міжнародним договором).

Такий податок має бути **сплачений до граничної дати подання звіту про КО** за відповідний звітний (податковий) рік

Економічна доцільність в документації ТЦУ

Закон (140.5.15 ПКУ) передбачає нове коригування -

на суму витрат, понесених платником податків при здійсненні операцій з нерезидентами, якщо **такі операції не мають ділової мети.**

Обов'язок доведення обставин, передбачених цим підпунктом, покладається на контролюючий орган.

Але чи дійсно тягар доведення на податковій у випадку КО?

При придбанні **робіт (послуг), НМА, інших предметів господарських операцій, відмінних від товарів**, в документацію ТЦУ необхідно буде включати:

обґрунтування **економічної доцільності** (економічної вигоди, що отримується в результаті здійснення КО) і наявності **ділової мети** їх придбання

Якщо не можеш, то маєш право здійснити самостійне коригування за правилами ТЦУ

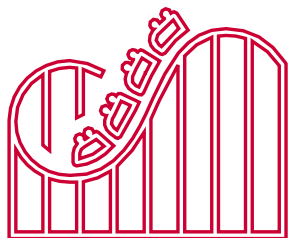
Ознаки того, що операція не має розумної економічної причини (ділової мети)

- головною ціллю або однією з головних цілей операції та/або її результатом є несплата (неповна сплата) суми податків та/або зменшення обсягу оподаткованого прибутку платника податків
- у зіставних умовах особа не була б готова придбати (продати) такі роботи (послуги), НМА, інші предмети господарських операцій, відмінні від товарів, у непов'язаних осіб;

Ці положення набрали чинності 23.05.2020 -

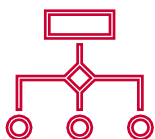
Тобто правила ділової мети стають
актуальними вже **для операцій цього
року**

Інші зміни ТЦУ

Змінено критерій пов'язаності

Збільшення порогів володіння з 20% до **25%** важливо для:

- визначення пов'язаності осіб;
- проведення порівняльного дослідження за даними співставних юр. осіб

Пов'язаними особами можуть бути утворення без статусу юридичної особи

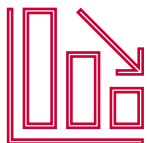
Новий тип КО - повна/часткова передача функцій разом з активами, вигодами ризиками та **МОЖЛИВОСТЯМИ**

Ознаки:

- Зменшення доходу та/або фін. результату;
- у взаємовідносинах між непов'язаними особами така передача не здійснювалася б без компенсації, незалежно від того, чи відображені такі операції у бухгалтерському обліку.

Оновлено правила аналізу ризиків

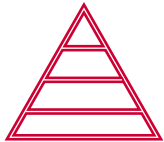

Під час аналізу розподілу ризиків слід враховувати:

- Яка зі сторін здійснює контроль за створенням і управлінням ризиком, має здатність та повноваження;
- Яка зі сторін має фінансову спроможність та ресурси для покриття ризику;
- Чи відповідає фактична поведінка сторін формальному розподілу ризиків.

Відмова від ієрархії методів ТЦУ

Застосовується метод ТЦУ, який є **найбільш доцільним** до фактів та обставин здійснення КО за винятком прямо встановлених випадків.

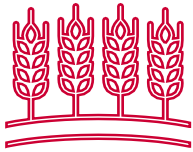

Якщо ... використав метод, що відповідає положенням цієї статті, встановлення контролюючим органом відповідності умов КО принципу "витягнутої руки" базується на тому методі, який застосовується платником податків, за винятком випадків, коли контролюючий орган обґрунтує, що метод, який застосовується платником податків, не є найбільш доцільним.

1

Третя «інкарнація» спеціальних правил для сировинних товарів

... під сировинними товарами розуміються товари, для яких непов'язані особи у якості **орієнтира (еталона)** для встановлення ціни неконтрольованих операцій використовують **котирувальні ціни**.

2

Що таке котирувальні ціни?

ціни на сировинний товар у відповідний період, отримані на міжнародному ринку товарів, які включають:

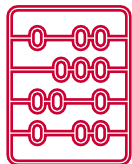
- результати біржових торгів,
- ціни, отримані з визнаних агентств із прозорою звітністю щодо цін,
- статистичних агентств або від урядових агентств із ціноутворення,

де такі індекси **використовуються в якості орієнтира (еталона) непов'язаними особами** для визначення цін в операціях між ними.

3

- **КМУ** затверджуватиме **перелік сировинних товарів**
- **ДПС** оприлюднює **рекомендований (невиключний) перелік джерел інформації** для отримання котирувальних цін на своєму офіційному веб-порталі до початку звітного року
- **МінФін** може визначати ... **окремі порядки** встановлення відповідності умов КО щодо сировинних товарів принципу "витягнутої руки"

Метод оцінки для цілей ТЦУ

У випадку неможливості застосувати стандартні методи ТЦУ для операцій:

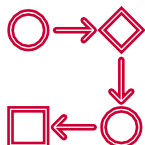
- з НМА
- з передачі функцій (новий тип КО)

визначення вартості НМА або розміру відповідної компенсації може здійснюватися за методикою **зіставної оцінки вартості, яка ґрунтується на розрахунку поточної вартості (дисконтованої вартості) майбутніх грошових потоків.**

Документація ТЦУ –інші НОВОВВЕДЕННЯ

надавати інформацію про бенефіціара в
Документації тепер - **must**

Ланцюг постачання (доданої вартості)

нові документи:

- істотні внутрішньогрупові угоди;
- договори про попереднє узгодження ціноутворення;
- аудиторські висновки по фін. звітності платника та ін.

1

Визначено порядок пропорційного коригування

Пропорційне коригування – право однієї сторони КО на проведення **коригування своїх податкових зобов'язань** за результатами коригування податкових зобов'язань іншої сторони КО виходячи з умов, що відповідають принципу "витагнутої руки".

2

Умови проведення коригування

КО здійснювалося з пов'язаною особою

Укладено договір про уникнення подвійного оподаткування з країною резиденції іншої сторони операції

3

Коли виникає право на пропорційне коригування?

після отримання від іншої сторони КО повідомлення про фактичне проведення цією особою коригування податкових зобов'язань виходячи з умов, що відповідають принципу "витягнутої руки"

4

Порядок пропорційного коригування

Заява платника про намір провести коригування + розрахунок суми коригування за кожен період, підстави проведення коригування іншою стороною та документація ТЦУ

Розгляд податковою протягом 30 р.д.

5

Порядок пропорційного коригування

Податкова приймає одне з таких рішень:

- Повідомляє про можливість коригування
- Відмовляє повністю або частково
- Призначає перевірку дотримання правил ТЦУ

У разі повної або часткової відмови платник має право звернутися до ДПС для початку процедури взаємного узгодження за Договором про уникнення подвійного оподаткування

Квазі-ТЦУ:

30% коригування – поширили на операції з постачання нерезидентам товарів (робіт, послуг)

Дякую за увагу!

KMP ПАРТНЕРИ
PARTNERS

вул. Паньківська 5, 5-й поверх
Київ, 01033, Україна
www.kmp.ua, www.wts.ua

тел.: +38(044) 490 71 97
факс: +38(044) 492 88 59
admin@kmp.ua